

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Difficultas II. Quid est incorporeitas Angelorum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

nem per se & completum, id quod est incompletum in homine scilicet rationale.

RESPONDETUR. Anteced. est difficile, quod enim extra hominem corpus completum; Cum omne sit incompletum & pars compositi. Sed interim distinguitur Conf. Multo æquius datur completum intellectivum, h. e. debet dari. Nego. Multo æquius datur, h. e. congruit quamvis sine ulla necessitate, physicæ connexionis Conc. præcipue quia per experientiam & sensum, noscimus corpora præter hominem, & hæc fundant demonstrationem physicam; non novimus autem per demonstrationem ullam, Angelos.

INSTAT 4. Nulla imperfectio moralis potest placere primo Legislatore; Ergo nec ulla imperfectio physica naturæ auctori.

RESPONDETUR. Nullam imperfectiorem physicam positivam placere Auctori naturæ: Possit tamen placere imperfectiorem physicam negativam, qualis esset defectus existentiae Angelorum.

INSTAT 5. Vitiaretur corpus, si careret capite; Ergo vitiaretur universum, si careret Angelis.

RESPONDETUR. Neg. Conf. Disp. quia illud prius dicit necessitatem physicam propter influxum, legitimam receptionem sensuum. Nulla autem talis connexio, inter Angelos & alia entia. Cæterum si homo non haberet caput, excogitaretque Deus aliam symmetriam, non esset occasio arguendi vitii.

2. DEMONSTRATIO. Quæ utitur Suar. n. 24. Si Angeli constarent corpore, illud ordinaretur ad spiritum ut ad formam, sicut materia ad formam; hoc non potest dici; quia spiritus non unitur corpori propter bonum corporis, sed ut illo tanquam organo utatur, & non est forma propter materiam, sed potius materia propter formam; quia semper ignobile, est propter nobilius. At corpus non potest servire Angelo ad operationem: Servit enim per sensus, quos non haberent Angeli, sed haberent corpus simplex non mixtum; quia esset futurum immortale & incorruptibile.

RESPONDETUR. Demonstrari debere, quod non possimus Angelis sensus proportionatos, & deservientes ad varias notitias tribuere; licet non essent ejus rationis cum nostris sensibus, & si distinguuntur non quidem objecto, sed specie entitativa sensus brutorum, cur etiam sensus Angelorum non possent distinguere specie entitativa ejus sensibus? Et hoc esset fundamentum ponendæ hujus distinctionis, insuper fundatum in ly *non implicat*; quod fundamentum non ostenditur, quod in præsentia non sit sufficiens. Deinde illegitimè inferitur, haberent corpora Angeli immortalia; Ergo non mixta, nunquidne nostra post resur-

rectionem non erunt immortalia ratione indissolubilis unionis, & tamen mixta?

INSTAT Suarez. Talis corporalis cognitio potius imperfectiorem Angelis adferret.

RESPONDETUR. Etiam animæ adfert, & tamen inde non arguitur animam non uniri corpori. Ergo nec rectè arguetur exinde præcisè deesse Angelis corpora.

DIFFICULTAS II.

Quid est incorporeitas Angelorum?

Spiritualitas noscitur ex oppositione ad corpus. Hinc indagando quid sit incorporeitas seu spiritualitas angelica, indagandum erit quid sit corpus.

EXPLICANT I. Aliqui quod spiritualitas stet in negatione partium; quæ explicatione utitur Vasq. Hurt. Suar. recent. Sed posse rem spirituales habere partes, docuit Suarez. Arriaga. Oviedo in Philosophia.

Expendendæ sunt rationes utriusque partis.

1. ARGUMENTUM format Arriaga pro sua doctrina. Quia in homine datur unio spiritualis, hæc autem est divisibilis; Ergo ratio spiritus stare potest cum inclusione partium. Quod sit divisibilis, probatur, quia si esset indivisibilis quoties homo vel nutritur, vel amitteret aliquam partem materiæ, toties unio mutaretur: Nam, eadem unio non est indifferens ut jam has, jam illas partes uniat, utpote essentialiter determinata ad hanc non nisi partem materiæ. Non potest autem dici toties unionem mutari; quia unio est de essentia compositi, quod non dicitur essentialiter mutari per nutritionem. Deinde nutritio procedit ab anima conjuncta, si autem deperderetur unio in nutritione, procederet ab anima non unita.

RESPONDERI potest. Quod ille modus non sit spiritualis, sed si esset, tunc posset dici, tot esse modalitates quot minima unibilia: Esset autem adhuc totum illud unum per se, quia esset inter partes essentialiter ordinatas ad se; id autem constituit unum per se; illæ autem uniones non haberent rationem partium, sed essent plures in suo genere totales, ad eum modum; quo si se penetrarent Petrus & Paulus, modalitates illorum non haberent rationem partium, sed plurimum totorum.

2. ARGUMENTUM illius est. Angelus movendo sese in actu oculi acquirit successive infinitas præsentias totales; in quacunque enim parte habet præsentiam totalem: Cum ergo illæ partes sint infinitæ, etiam præsentia erunt, & tamen infinitæ, spirituales.

RESPONDETUR. Cum præsentia illa connumerentur partibus, sicut partes non sunt infinitæ.

finire, ita nec præsentia. Deinde falso supponitur, ubi esse modalitatem, sed hoc etiam concessio, illa præsentia non haberent rationem partium, sed rationem plurium totorum.

3. ARGUMENTUM ejusdem est. Quando video longum terræ spatium, non solum visio externa, sed etiam interna quæ est spiritualis, habet partes integrantes; quod ipsum probatur. Quia partes remotiores non ita clarè videntur, ergo non est eadem visio indivisibilis de utroque; si enim esset eadem, quomodo esset magis & minus clara, intensa, &c.

RESPONDETUR. In probabilissima sententia secunda operatio est simplex ac indivisibilis qualitas, & tamen potest unum terminum clarius, alium non item exprimere: Et ita, cum aliquis dicit actu reflexo: Habeo cogitationem de essentia Dei, ly habeo cogitationem, cognoscitur per actum intuitivum, attachè essentia Dei, non nisi abstractivè. Rursus, si quis habet intuitivam cognitionem visionis beatæ, clarius videt visionem, quam Deum præsentatum ab illa; unde talis cognitio docetur non fore beatifica: Ex quibus eruitur quòd una eademque indivisibilis cognitio æquivalenter multiplex possit objectum clarius, aut obscurius repræsentare, diversitate orta ex ratione terminorum. Unde per Recent. Suar. illa cognitio respectu objecti clari, tota erit clara, & respectu objecti obscuri tota obscura.

Quando autem urget Arriaga. Quod si de toto mari indivisibilis cognitio, quod inquam ablata unicà guttâ mutanda sit cognitio. Hoc etiam non obstat; quia vel cognosco mutationem factam, vel non? Si cognosco, formabo aliam cognitionem, quæ repræsentet ablationem; Si autem non cognosco mutationem, eadem cognitio perseverare poterit, cujus veritas respectu maris includentis illam guttam veniebat, & ablata guttâ per ordinem ad idem mare, prout includens illam guttam semper veniebat.

4. ARGUMENTUM est Oviedo & aliorum: Gratia habitualis constat partibus integrantes intensivis; Ergo enti spirituali non repugnat esse partium. Et certè intensio & extensio in qualitate tantum differunt per ordinem ad subiectum: Gradus enim qui uniti eidem subiecto, & indivisibiliter intenso, intensi dicuntur, iidem per diversas subiecti partes distributi, dicuntur extensi.

RESPONDETUR. Negando hoc ipso illos gradus, quia distribuuntur per diversas partes subiecti fore extensos formaliter, sed fore extensos materialiter & similitudinariè. Illustratur hoc instantiâ ex anima rationali petita, quæ tota est in unaquaque parte, & per hoc non redditur extensa formaliter, vel amittens ex-

ensionem, si sese reducat in punctum. Rursus, si ponantur plures animæ in aliquo corpore, & distribuuntur per partes corporis, non hoc ipso erunt extensæ, & habebunt extensionem non nisi similitudinariam; quia scilicet ponentur in pluribus partibus, ut solent poni extensa; ita etiam in præsentia gradus intensio per partes subiecti si distribuuntur, non hoc ipso extensionem habebunt. Disparitas etiam in hoc erit; quia si concedantur enti spirituali gradus intensio, non hoc ipso concedentur partes, sed plures totales in suo ordine gradus, in eadem parte subiecti recepti: Si autem rei spirituali concedentur partes rigorosæ, & extensio supponens partes, non apparet qui tunc posset salvari ratio spiritualitatis.

INSTAT idem. Etsi forma spiritualis non possit educi ex materiali subiecto, tamen illi potest uniri; Ergo poterit Deus gratiam spiritualement creare, & illam unire subiecto materiali divisibili cum correspondentia partium ad partes.

RESPONDETUR. Neg. Conf. quia per unionem non importatur ullum prædicatum destructivum spiritualitatis, quam tu non probas positivè salvari cum pluralitate partium.

Quando autem dicit, potest Deus unire gradus gratiæ continuativè, & tunc manebit gratia habens partes extra partes extensivè; Ergo de ratione spiritus non est negatio partium. Respond. Posse admitti continuationem illorum graduum, sed similem illi, qualis esset si duæ animæ inter se unirentur, non eruntque tunc partes entis spiritualis unitæ, sed unita tota spiritualia.

5. ARGUMENTUM est. Non implicat contradictionem produci rem spiritualement & tamen includentem partes.

RESPONDETUR. Hic quæri positivum Argumentum, non autem negativum.

Videndæ sunt rationes, quæ probant spiritualitatem non stare cum inclusione partium.

1. RATIO P. Martini Olševski est. Si res spiritualis haberet partes, haberet illas essentialiter frustra; nihil autem est essentialiter frustra. Ex quo etiam principio negatur in Divinis posse dari replicationem. Seq. probatur, quia partes enti spirituali conducerent vel ad esse, vel ad operari; non ad esse, tum quia anima rationalis non habet partes, & est inter substantias spirituales infima, & tamen habet esse sine partibus: Tum quia etiam fingi rationabiliter non potest, quomodo deservire possint partes non spirituales enti spirituali ad esse? Non etiam deservirent ad operari; quia neque ad intellectionem, nec ad volitionem, nec ad motum localem deservirent, hæc enim omnia exerceat Angelus sine partibus.

b

RESPON-

RESPONDETUR. Posse illas partes conducere ad utrumque. Exemplum de Angelis & anima nihil probat: quia non tenet argumentum à modo essendi, & operandi unius substantiæ, ad modum essendi & operandi alius: Sicut non tenet hoc, Deus & Angelus sunt substantiæ spirituales completæ, ergo & anima. Ad animam rationalem de facto esse infimam inter substantias spirituales, sed non de possibili, possibilis enim est imperfectior in infinitum, ex quibus aliqua possent habere partes.

SECUNDA RATIO ejusdem est. Quia esse totum in toto & totum in qualibet parte est modus spiritualis existendi; Ergo omnibus entibus spiritualibus conveniet. Nam si pro determinatis entibus nonnisi esset, non supponeret sine addito, pro spirituali existendi modo.

RESPONDETUR. Quod modus existendi totius in toto, & totius in qualibet parte sit de facto non nisi spiritum, ad quod reflectens sese usus communis accipit talem modum existendi pro modo existendi spiritualiter: Sed cur non posset fieri in alio rerum ordine, ut spiritus totus in toto, & pars in parte existeret? Deinde corpus Christi est totum in hostia & totum in qualibet parte, salvâ ejus materialitate, cur ergo etiam salva spiritualitate non posset spiritus commensurari possibilis toti corpori, & pars parti corporis?

TERTIA RATIO ejusdem est. Quia illa substantia, & esset intellectiva & non esset; esset quidem, tum quia omnis substantia spiritualis est intellectiva. Tum quia immaterialia sunt perfectius operativa, perfectior autem est operatio intellectualis. Tum quia, substantia spiritualis debet esse vivens: Spiratio enim vitam indicat, & si non viveret, inferior corpore esset: Si autem vivit, non posset vivere vegetativè & sensitivè, hoc enim corporum est; Ergo deberet vivere vita intellectuali.

Non esset autem illa substantia intellectiva. Quia vel intelligeret intellectione indivisibili, vel divisibili? Si indivisibili, ergo perfectiorem actum eliceret, & non connaturalem principio divisibili: Indigeretque ad suum esse pluribus, h.e. partibus, & non indigeret, siquidem à singulis totaliter, utpote indivisibilis produceretur. Si autem intelligeret intellectione divisibili, contra erit. Tum quia partes intellectionum nullas agnoscit melior Philosophia. Tum quia, omne intellectivum debet attingere objectum indivisibile, aliàs non differret à sensitivo; Objectum autem indivisibile, constat, non posse attingi cognitione divisibili. Tum quia, si dabilis est intellectio divisibilis, posset unâ sui parte affirmare, aliâ negare, & consequens intellectionem volitio, posset unâ sui parte amare, alterâ odisse, &c.

RESPONDETUR huic Rationi variis modis.

PRIMUS MODUS est. Indiget nova demonstratione, quod non possit dari substantia spiritualis, non tamen intellectiva, nec obest quod præ illa excelleret corpus vivens: Nam ratione spiritualitatis, in alio genere excederet corpus; ad eum modum, quo character est ignobilior substantiâ, & tamen illam, ordine superat: Possetque illa substantia habere operationes non spirituales intellectivas, sed spirituales emanativas passionum, reductivas in pristinum statum, si fortè aliqua contraria, quamvis spirituales dispositiones illi inducerentur.

SECUNDUS MODUS. Demonstrari adhuc deberet, quod non posset concedi illam substantiam elicituram aliquas divisibiles, aliquas indivisibiles intellectiones, sicut anima aliquas operationes elicit dependenter à Phantasmatis materialibus; aliàs non, saltem in statu separationis: Possetque dici quod terminos complexos operatione divisibili, incomplexos indivisibili attingeret. Casu autem quo intelligeret indivisibili actione, non sequetur actum simpliciter fore perfectiorem principio, sed secundum quid; ad eum modum quo ipsa ratio actus ex genere actus, est perfectior potentiâ, & tamen elicitur ab illa. Rursus, Quid si illæ partes separari possent & nonnisi in statu separationis indivisibiles operationes exercere? Et sicut quando anima agit aliquid extra corpus independentem ab illo, non sequitur quod agat supra modum suum existendi, sic nec ageret illa substantia in statu separationis, saltem, indivisibilem intellectionem eliciendo. Sed in statu conjunctionis indigebitne utrâque parte? Dicere potes, quod non indigebit, sicut & in nobis sola anima intelligit. Dicere potes, quod indigeat utrâque parte ad intellectionem indivisibilem; quia rem indivisibilem nihil vetat à duobus principiis in suo genere totaliter produci, ut producit actus à phantasmate spirituali & ab anima.

TERTIUS MODUS est. Quod scilicet illa substantia eliceret intellectionem divisibilem: Quæ enim in hoc implicantiâ? Præcipue si versetur notitia circa divisibilia. Intellectivum nemo, quod debeat attingere objectum indivisibile: Quam multa enim divisibilia intelligimus? Vel ad maximum verum id de intelligentibus quæ sunt de facto. Adhuc tunc sensatio distinguetur ab intellectione, ipsa in primis entitate; rursus objecto: Sequens autem volitio intellectionem secundum rationem boni una parte amaret, secundum rationem mali, altera parte, odisset. Sicut & intellectus partem veram affirmaret, partem falsam negaret. Ex his

CONCLUDES. Neutram partem positivè demonstrari; non tamen debet dici rem spiritua-

tualem posse constare partibus. Ratio, quia & nullum est fundamentum, & in oppositum est auctoritas. Nec inde trahipoteest quod de facto entia spiritualia consent partibus; quia nullum huius fundamentum; & sicut non multiplicanda entia sine necessitate, sic nec partes; in essentis autem rerum spectandis, quæ non sunt necessaria implicare; essentia enim rerum sunt sicut numeri; Si autem numerus non indiget unitate, hoc ipso illi impossibilis est: Si enim duo non indiget unitate tertia, terna unitas, illi duo, est impossibilis: Hoc ipso enim non esset duo; Ergo spirituali substantiæ non necessariæ partes, implicabunt in eadem. Tota autem à nobis admitta inter gradus spiritualis intensiois per hoc non sunt partes; quia manifestè partes comparantur ut actus & potentia, vel ut extrema quæ possunt esse idem, quod in præsentia non est; quomodo enim ea quæ partes non habent, possunt habere extremum idem?

Expeditiùs esset dicere unionem spiritualement habere partes; quia hoc est necessarium ad salvandam unitatem & invariationem compositi. Est item necessaria partes in augmento gratiæ, ad salvandam intentionem. Quorum consensio firmat quidem hanc Universalem, quod rei spirituali ut sic non repugnet habere partes, sed non firmat quod etiam substantia spiritualis possit illas habere: Nam nulla illarum est in substantia spirituali necessitas. Qui autem assereret, ut sic rei spirituali non competere partes, tueretur si supra allatis. *His positis*

NON SATISFACIT explicatio allata. Tum quia, non implicat contradictionem punctum materiale, adeoque carens partibus, ergo de ratione definitiva. Spiritus non est carentia partium. Tum quia, nec Arist. nec quisquam alius negavit Zenoni possibilitatem punctorum materialium, imò hucusque in sententia Aristotelica admittuntur puncta continuativa vel terminativa. Tum quia, Entis positivi, quale est spiritus, definitivus conceptus si possit fieri, non debet dari negativus: Negatio ergo partium, potest convenire omni spiritui, sed non soli.

Continuatur Explicatio incorporeitatis.

EXPLICAT 2. Arriaga cum Oviedo, cum aliquibus limitationibus, quod scilicet spiritus sit entitas, cui in statu, qui illi potest naturaliter contingere, non repugnet formaliter ratione intrinseci penetratio cum alia ejusdem speciei omnino à se divisâ. *Hec explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia cum Arist. supponimus, quod puncta si ex illis componerentur quantitas, penetrarent sese; & tamen supponit Aristoteles cum Zenone illa puncta fore materialia; Ergo non est de ratione materia-

lis ut sic, oppositi quæ spiritui, esse impenetrabile. Tum quia non implicat contradictionem ut detur qualitas materialis, quæ sit donum penetrationis, nec ostenderetur implicatio, nisi per petitionem principii. Tum quia lux, qualitates materiales, species materiales sunt quid materiale, & tamen sese penetrant ut suppono; probatque argum. quo ostenditur singulas qualitates, non habere proprias quantitates, sibi identificatas.

RESPONDET Oviedo. Quod species objectorum receptæ in eadem parte, verè non sint omnino à se divisæ, si autem sint in diversa parte, penetrari non posse.

CONTRA est. Quid sibi vult ly species in eadem parte subjecti non sunt à se divisæ? Si enim hoc significat penetrationem, habetur intentum argumenti, quod scilicet possit esse aliquid materiale, & tamen connaturaliter penetrabile; si autem ly à se non divisæ, non significat penetrationem, quomodo recipiuntur in eadem parte subjecti? Quid item importat penetratio, quod non importet negatio divisionis specierum in eadem parte?

RESPONDET 2. Arriaga, quod hinc definiatur corpus non corporeum, aliàs disjunctivè posse formari definitionem, nempe quod sit id, quod per se est impenetrabile, vel quod commensuratur cum impenetrabili.

CONTRA est. Tum quia, quid implicat rem spiritualement habentem partes, ut voluit Arriaga, commensurari cum re impenetrabili, h. e. corpore? Ergo malè definitur res materialis per dictum commensurari. Tum quia, corpus & corporeum, debent convenire in ratione corporeitatis, de hac quæro, quid importet?

EXPLICANT 3. alii, quod corpus sit quantitas, aut habens quantitatem, aut dependens ab habente; è contra spiritus. *Hec explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia, omnibus illis debet assignari ratio communis; quæro quæ illa? Tum quia, ex eo potius Angelus non exigit quantitatem; quia est spiritus, non verò ideo est spiritus; quia non exigit quantitatem. Tum quia. Ratio corporis, est quid essentiale corpori substantiali, ergo per exigentiam alicujus accidentalis, explicari non debet: Exigentia enim alicujus accidentalis, est posterior conceptu substantiæ; nec videtur posse extrahere rem ad gradum substantiæ; quærereque restabit, per quid ipsa quantitas differat à re spirituali?

EXPLICAT 4. Pontius. Rationem spiritus, per locabilitatem totius in toto, & totius in qualibet parte. *Hec Explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia locabilitas est ex alio prædicamento, ex alio, ratio corporis.

Punctum Difficultatis 1.

Examinantur Implicantiae.

ris. Tum quia non ideo videtur Angelus esse spiritus, quia exigit talem locabilitatem, sed potius ideo exigit talem locabilitatem, quia est spiritus. Tum quia impossibili omni loco esset impossibilis locabilitas, & tamen possibilis esset spiritus, ergo ratio spiritus, per dictam locabilitatem, non bene explicatur.

Ut verum fatear, nulla debita definitio occurrat, quæ explicet adæquatè rationem spiritus & corporis.

EXPLICARI tamen sic posset, quòd RATIO CORPORIS stet in ipsa entitate prout est radix molis. Quo etiam termino, utitur Suar. cum limitationibus. D. 36. Metaph. S. I. n. 1. Quod si quæras quid sit esse radicem molis? Hoc per notiora ita explicari posset, ut radix molis in manifestè corporibus illud sit, ad quod sequitur exigentia partium entitativarum & illa mediante exigentia extremitatis in ordine ad se, & hac ipsa mediante exigentia extremitatis in ordine ad locum. Ad eum modum quo radix rationalitatis exigit formalem rationalitatem, rationalitas admirativitatem, &c. Rursus moles radicaliter in istis quæ non sunt manifestè corpora, est principium ut aliquid ordinetur ad id, quod habet partes, vel terminando illud, vel continuando, &c. Vel non habendo jus existendi extra illud quod habet partes. Denique moles radicaliter est id quod tibi cogitante respondet, dum ex una parte Angelum cogitas, ex alia aliquid punctum materiale.

Econtra RATIO SPIRITUS erit radicalis exigentia maximæ subtilitatis, ad quam consequitur negatio molis. Sequitur inquam: Quia res positiva non primò importat negationes. Dicit autem spiritus exigentiam maximæ subtilitatis: Quia materialis subtilitas non est maxima. Quæ ipsa maxima subtilitas pro hoc loco clariori phrasi explicari non potest quàm negatione molis. Adscribo hinc verba Martinonis D. 36. in 1. P. n. 10. melius spirituale propriè dictum definiretur per negationem illius crassæ entitatis, quam habent omnia corpora, ita ut entitas spiritualis sit purior, subtilior & tenuior, quàm quæcunque materialis creata, vel creabilis.

DIFFICULTAS III.

An incorporeitas inferat intellectivitatem Angelorum?

Intulit eam S. Thomas, & post eum non pauci Thomistæ, sed negavit Grabriel, Occam, Arriaga. Hurt. in manuscript. In hoc vertitur quæstio: An implicet contradictionem ut aliqua sit substantia spiritualis, non tamen intellectiva.

IMPLICANTIA est, quâ utitur recentior Suar. in sua Met. tr. I. n. 533. Quia talis substantia esset cognoscitiva cognitione spirituali, ergo intellectiva. Ant. prob. quia in suo esse, foret perfectior qualibet substantiâ corporea, abstraheret enim plus à materia. Atqui aliqua substantia corporea est cognoscitiva, ergo & illa spiritualis foret cognoscitiva; nam nobiliori naturæ, competit modus operandi nobilior.

RESPONDETUR. Negando Ant. Quamvis autem illa substantia foret quoad gradum spiritualitatis perfectior præ corporea, non tamen foret perfectior quoad singula; possetque non esse cognoscitiva, sed per operationem spiritualem, emanativa qualitatum aliquarum spirituum. Quando autem adducit ex Dionysio, qui Angelorum intellectivitatem probat per eorundem spiritualitatem, id non convincit, quia hic non quæritur auctoritas, sed demonstratio, vel certe verum id est de spiritualitate qualem habent Angeli, non autem de spiritualitate ut sic; ad eum modum, quo cognoscitivum humanum fundat intellectivitatem, non autem cognoscitivum, ut sic.

2. IMPLICANTIA est, quam adfert Oviedo ex Ruiz, quia scilicet immaterialitas propriè consistit in potentia recipiendi species utiliter respectu subjecti: h. e. ut illis possit uti; Ergo impossibilis est potentia immaterialis, non intellectiva.

RESPONDETUR. Negando immaterialitatem stare in dicta receptione: Quia non implicat contradictionem esse aliquam substantiam immaterialem, non tamen receptivam specierum utiliter. Deinde immaterialitas in Deo datur, & tamen non est in illo, illa utilis receptio specierum. Angelus comparatur ad sui notitiam ut quid immateriale, & tamen se non noscit per species. Rursus si possibilis esset substantia non indigens speciebus, nunquidne jam hoc ipso per locum intrinsecum sequeretur, illam non esse immaterialem? Ipsa intellectio est formalissimè immaterialis nunquidne recipit species utiliter? Imò ipsum recipere, supponit jam subiectum, rogo per quidnam constitutum? Cum non nisi pro posteriori, recipiat species.

Neque valet si dicas, capacitatem recipiendi species utiliter fundare intellectivitatem, non nisi in his, quæ sunt capacia specierum, non inquam valet: Quia jam non das universalem rationem fundativam intellectivitatis. Denique petitur hic principium: Quæro quare immaterialitas